

Çocukluk Çağı Karaciğer Hastalıklarının Tanısında Perkutan Karaciğer İgne Biopsisinin Yeri

Percutaneous Liver Fine Needle Biopsy In Diagnosis Of Childhood Liver

Nafiye URGANCI*, Abdulkadir GÖĞREMİŞ*, Sema VURAL*, Gül ÖZCELİK*, Melih EVRÜKE**
Ayhan ÜÇGÜL***, Nimet KAYAALP*, G. ÖZBAY****

* Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi 1. Çocuk Kliniği

** Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi 3. Çocuk Kliniği

*** Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Radyoloji Kliniği

**** CTF Patoloji Anabilim Dalı

ÖZET

AMAÇ: Bu çalışmada Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Kliniklerinde Ekim 1997 ile Ağustos 1999 tarihleri arasında yapılan perkutan karaciğerigne biopsileri; alınan materyalin yeterliliği, komplikasyonları ve tanıya yardımcılığı İrdelenmektedir.

MATERİYAL VE METOD: Ekim 1997 ile Haziran 1999 tarihleri arasında Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Kliniklerinde yatırılarak izlenen toplam 47 hasta çalışmaya alındı. Perkutan karaciğerigne biopsisi (PKİB) bütün hastalarda Menghini 1.6 iğneyle 9.10 interkostal aralıktan subkostal girilerek yapıldı. Hastaya biopsi öncesi midazolam ile sedasyon yapıldı.

BULGULAR: PKİB yapılan tüm hastalarda biopsi materyali yeterli alındı ve major komplikasyon görülmeli. Çalışmaya alınan hastaların yaş dağılımı 20 gün-14 yaş arasında değişmektedir. Olguların 6'sı yeniden doğan, 8'i süt çocuğu, 33'ü ise 2 yaş üstündeki çocuklardan oluşmaktadır. Yeniden doğanların hepsi uzamış sarılık+hepatomegalı nedeniyile tetkik edilmiş olup, biri hariç neonatal hepatit tanısı almışlardır. Süt çocukların hepatomegalı nedeniyle başvuran hastaların içinde metabolik hastalık saptandı. 2 yaş üstü çocuklarda ise kronik viral hepatit şüphesi ve hepatosplenomegali bulgusu ile başvuranların 25'inde kronik aktif hepatit tanısı kondu.

SONUÇ: Çocukluk çağının herhangi bir döneminde karaciğer hastalıklarına ait etyolojisi aydınlatmada Perkutan Karaciğerigne biopsisi etkin ve güvenilir bir yöntemdir.

Yazışma Adresi:

Dr. Nafiye URGANCI

Dr. Abdulkadir GÖĞREMİŞ

Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi

1. Çocuk Kliniği

Şişli / İSTANBUL

* Bildiri 24-27 Mayıs Şişli Etfal Kongresinde sunulmuştur.

SUMMARY

OBJECTIVE: In this study, percutaneous fine needle biopsies which were done in Şişli Etfal Hospital Pediatric clinics between October 1997 and June 1999 were examined for the adequacy of materials, complications and effect on diagnosis.

STUDY DESIGN: 47 patients who were hospitalized in Şişli Etfal Hospital pediatrics clinics between August 1997 and June 1999 were included into the study, Percutaneous liver fine needle biopsy was done with Menghini 1.6 needle Sedation was done with midazolam to patients before biopsy.

RESULTS: The age range of the patients included to the study differed, between 20 day and 14 years 6 of the patients were newborns, 8 were infant 33 of them were 2 years and older. All of the newborns were investigated for hepatomegaly and prolonged jaundice. Except one newborn all of them got the diagnosis of neonatal hepatitis. In 3 infants, metabolic disease was found who aggured for hepatomegaly. 25 of the patients who were 2 years and other that were aggured for hepatomegaly and suspicion of chronic viral hepatitis; Chonic active hepatitis as diagnosed.

CONCLUSION: Percutaneous liver fine needle biopsy is a efficient and safe technic to the differetiente etiolojies of liver disease in childhood.

GİRİŞ

Süt çocukluğu ve çocukluk döneminde Perkutan Karaciğerigne Biopsisi (PKİB) hepatobilier hastalıkların tanısında oldukça önemlidir (1, 2, 6-10, 12). Çocukluk çağında kronik karaciğer hastalıkları genellikle nonspesifik bulgularla seyretmektedir ve klinik bulguları ileri dönemlere kadar gecikebilir. Klinik ve biokimyasal testler her olguda tanı ve prog-

Tablo 1: Hastaların histopatolojik tanıları ve etyolojik nedenler

Karaciğer Histopatolojisi	Olgı	Tanı
Normal	5	1. Sarkoglikonopati 2. Metabolik hastalık 3. Extrahepatik portal hipertansiyon (2) 4. Lipidoz
Kronik Aktif Hepatit	25	1. ALL + HBV (2) 2. ALL + HCV (4) 3. ALL + CMV (1) 4. WILMS + HCV (1) 5. HBV (3) 6. Otoimmun hepatik (2) 7. Delta Hepatiti 8. HBU + HCU + ALL
Siroz	1	- Tirozinemi
Depo Hastalığı	1	Nieman Pick
Neonatal Hepatit	6	- Neonatal Hepatit (6) - CMV Hepatit (1)
Bilier Atrezi	2	- Safra Yolu Atrezisi
Glikojen Depo Hast.	2	Glikojen Depo Hast IV Glikojen Depo Hast III
Dev Hücreli Hepatit	1	- CMV Hepatit
Reaktif Hepatit	1	- Sistemik Tüberküloz
Hepotocellüler Ca	2	Hepatoselüller Karsinom (2)
Non Hodgin Lenfoma	1	

noz için yeterli olmamaktadır. Kesin tanı ve прогноз tayini için karaciğer biopsisi gerekmektedir (1, 2).

Karaciğer biopsisi 19. yüzyıldan beri yapılmakta olup PKİB karaciğer hastalıklarının tanısında uygulanan güvenli ve değerli bir tanı aracıdır (3-5).

Bu çalışmada Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Kliniklerinde Ekim 1997 ile Ağustos 1999 yılları arasında yapılan Perkutan Karaciğer İğne Biopsisi; alınan materyalin yeterliliği, komplikasyonları ve tanıya yardımcılığı irdelenmektedir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Ekim 1997 ile Ağustos 1999 tarihleri arasında Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Klinikle-

rinde yaptırılarak izlenen toplam 47 hasta çalışmaya alındı. Perkutan karaciğer iğne biopsisi klinik ve biyokimyasal bulgularla kronik karaciğer hastalığı düşünülen veya karaciğer dalak büyümesi saptanan hastalarda, tanı veya tanıya yardımcı olmak amacıyla yapıldı.

Perkutan karaciğer iğne biopsisi bütün hastalarda, Menghini 1.6 iğneyle 9.10 interkostal aralıktan subkostal girilerek yapılmıştır.

PT, PTT yükselmesi, trombositopeni, şiddetli asit, PKİB için kontraendikasyon olarak kabul edildi. Hastalara biopsi öncesi Midazolam ile sedasyon yapıldı. Biopsi sonrası tansiyon arteryal, nabız, hematokrit takibi sık aralıklarla yapıldı.

BULGULAR

Hastalar 16 gün-14 yaş arasında olup 33'ü erkek, 14'ü kız idi. Olguların 6'sı yenidoğan, 8'i süt çocuğu, 33'ü ise 2 yaş üstü çocuklardan oluşmaktadır. Tablo 1'de hastaların histopatolojik tanıları ve etyolojik nedenleri belirtilmiştir.

Biopsi materyali bütün vakalarda yeterli alındı.

Biopsi yerinde lokal ağrı dışında safra sızması, hematoperitoneum, hematothoraks, pneumothoraks, subcapsuler hematoma gibi majör komplikasyonlar görülmeli.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Ülkemizde yapılan çeşitli çalışmalardaki sonuçlara benzer olarak; bizim çalışmamızda da olguların büyük çoğunluğu 2 yaş üstü erkek hastalardan oluşmaktadır (11, 12). Histopatolojik bulgularla klinik bulgular birlikte irdelediğinde hastaların yaş gruplarına uygun tanılar aldığı gözlenmiştir (Tablo 1).

KAYNAKLAR

- 1 Koçak N: Karaciğer hastalıklarında tanı yöntemleri. Katkı Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi 1982; 3(2) 104-6.
- 2 Arvas A, Koçak N: Çocukluk çağında karaciğer iğne biopsisi; Katkı Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi 1982; 3(2) 123-5.
- 3 Menghini G: One-second biopsy of the liver. Problems of its clinical application. N Eng J Med. 1970; 283: 582-5.
- 4 Rake M.D, Ansel I.D, Muray-Iyon I.M, Williams R: Improved liver-biopsy needle. Lancet, 1969; 1283.
- 5 Victor L. Fox, Mitchell B. Cohen: Outpatient liver biopsy in children. J. Pediatr. Gastroenterol Nutr. 1996; 23: 213.
- 6 Gillman T, Gillman J.A.: Modified liver aspiration biopsy apparatus end technique with special reference to its clinical applications assessed by 500 biopsies. S Afr J Med Sci 1945; 10: 53-66.
- 7 Meneghelli J, Espinoza J, Coronel L: Value of biopsy of the liver nutritional dystrophy; evalu-
- ation of treatment with choline dried stomach. Am J Dis Child. 1949; 78: 141-52.
- 8 Bruton OC, Metzger JF, Sprinz H: Experience with needle biopsy of liver in infants and children. Pediatrics 1955; 16: 836-41.
- 9 Kaye R, Koop CE, Wagner BM, Picou D, Yakovac WC: Needle biopsy of the liver. An aid in prolonged jaundice in infancy. Am J Dis Child 1959; 98: 699-709.
- 10 Hong R, Shubert WK: Menghini needle biopsy of the liver. Am J Dis Child 1960; 100: 42-6.
- 11 Dr. Altuntaş B. ve ark.: Çocukluk çağında percutan karaciğer iğne biopsisi. Klin Bilim Dok 1998; 1: 126-9.
- 12 Özsoylu Ş, Koçak N, Gürsoy MH: Liver needle biopsy in children. Türk J Ped 1980; 22: 1-G.
- 13 Piccinino F, Sepnelli E, Pasquale G, Guisti 6.: Complications following percutaneous liver biopsy. A multicenter retrospective study on 68, 276 biopsies J hepatol, 1986; 2: 165-173.
- 14 Cohen M.D, Akader HH, Lambers D, Heubi E: Complications of percutaneous liver biopsy in children. Gastroenterol 1992; 102: 629-32.

Altuntaş ve arkadaşlarının (12) Menghini 1.6 iğnesi kullanılarak yaptıkları PKİB'silerinde yetersiz materyal oran %1.8 bulunmuşken, bizim 47 olgumuzun tamamında materyal inceleme için yeterli idi.

İtalyalı araştırmacıların multicentrik bir çalışmada (13) PKİB'ne bağlı majör komplikasyon oranı %2.2 olarak bildirilirken başka bir çalışmada (14) bu oran %4.5 olarak bildirilmiştir. Bizim çalışma grubumuzda lokal ağrı dışında majör komplikasyon görülmemi.

Sonuç olarak; kronik karaciğer hastalıklarının tanısında yıllardan beri kullanılan PKİB'sinin gerek yenidoğan ve süt çocuğu, gerekse daha büyük çocukların parankimal karaciğer hastalıklarına ait etyoloji aydınlatmada güvenilir, komplikasyon riski az olan değerli bir tanı metodu olduğunu belirtmek istedik.